

Иэнатлэ Iухъагъ

Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипашэу хадзыгъэ Александр Наролиныр иэнатлэ зэрэлухъэрэм фэгъэхыгъагъ Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет зичэзыу я 76-рэ зэхэ-сыгъоу тыгуасэ иагъэр. МэфэкI зэхэхъу культурэм и Унэу «Гигантым» щыкIуагъэм хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и ЛIы-шхъэу ТхьакIушынэ Аслъан, АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и депутатхэр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, республикэм и муниципальнэ образованиехэм япашэхэр, ветеранхэр, нэмыкIхэри.

Мыекъуапэ иадминистрацие ипашэу фэгъэхыгъэ хэдзынхъу жоныгъуакIэм и 26-м щыIагъэхэм зэфэхысыжъэу афэхъугъэхэм къатегушыIагъ хэдзынхэмкIэ чIыпIэ комисиим итхьаматэу Татьяна Ларинар. Ащ къы-

зериIуагъэмкIэ, тикъэлэ шхъалэ щыпсэхуэу, хэдзынхэм ахэлэжъагъэхэм ащыщэу нэбгырэ 22 513-мэ А.Наролиным амакъэ фатыгъ, ар зэкIэмкIи процент 61,83-рэ мэхуэ. Иэнатлэ зэрэлухъагъэр къэзыушыхъатырэ

удостоверениери ритыжыгъ.

Къалэу Мыекъуапэ щыкIогъэ хэдзын кампаниер шапхэхэм адиштэу, хэукъоныгъэхэр щымыIэу зэхэшагъэ зэрэхъугъэр къыIуагъ ыкIи республикэм игъэцэкIэкIо хэбзэ къулыкIухэм ацIэкIэ администрацием ипашэу хадзыгъэ А.Наролиным къыфэгушыIагъ нэужым гушыIэр зыштэгъэ ТхьакIушынэ Аслъан. Мыщ икандидатурэ цыфхэм зэрэдырагъэштагъэр гуапэ зэрэщыхъугъэр, ау ащ дакIоу зэшIуихын фэе Iофыгъоу ыпашхъэ щытыр зэрэмымакIэри къыхигъэщыгъэх.

— Кандидатурэ пчъагъэ щыIагъ, ау цыфхэм

о цыхъэ къыпфашIи, амакъэ пфатыгъ. Джы ар къэбгъэшъыпкъэжыным упылгын фэе, — къыIуагъ АР-м и ЛIышхъэ А.Наролиным зыкъыфигъазэзэ. — Хэдзын кампанием илэхъан цыфхэм къагъэнфэгъэ гумэ-кIыгъохэр, шыкIагъэхэр зэшIохыгъэнхэр мыщ дэжъым зэкIэмэ анахь пшъэрылI шхъалэу щытын фэе. А.Наролиным нэужым зэхэхъэм къыщыгушыIэзэ хэдзынхэм къыкIоллагъэхэм, зымакъэ фэзытыгъэхэм «тхьашъуегъэпсэу» ариIуагъ. Экономикэм хэхъоныгъэхэр ышIынхэм, цыфхэм ящылэкIэ-псэукIэ нахышIу шIыгъэным, хэдзакIохэм цыхъэу къыфашIыгъэр къыгъэшъыпкъэжыным мафэ къэс ишыпкъэу зэрэпылгыщтыр къыIуагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Суратыр А. Гусевым тырихыгъ.

ЛIышхъэм и IофшIэгъу зэIукиэгъухэр

Гъэсэнныгъэм и Iофыгъохэм атегушыIагъэх

Адыгэ Республикэм и ЛIышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан гъэсэнныгъэмкIэ Урысые академием (РАО-м) ипрезидентэу Николай Никандровыр тыгуасэ ригъэблэгъагъ.

АР-м и ЛIышхъэу Iофтхъабзэм пэублэ псалгъэ къыщышIыгъэ республикэм къэкIогъэ хъэкIэшхом шIуфэс рихыгъ. Гъэсэнныгъэм и системэ хэхъоныгъэхэр ышIынхэм ащ илахышIу зэрэхэлгыр къыIуагъ.

Гъэсэнныгъэм ыкIи наукэм алъэныкъокIэ щылэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокIыныгъэу фэхъухэрэм, зэтыгъо къэралыгъо ушэтынхэм еплъыкIэу фыря-лэм, непэрэ гурыт еджапIэм

изытет зыфэдэм, ар къэзыухы-хэрэм шIэныгъэу алэкIэлэхэм уагъэрэзэнэу щытмэ, нэмыкI Iофыгъохэм и бгъухэр анэсыгъэх. Непэ мы системэм шыкIагъэу илэхэм шхъэихыгъэу ахэр атегушыIагъэх, яеплбы-кIэхэр къыралотыкIыгъэх.

Н.Никандровым ищылэныгъэ гъогу епхыгъэ къэбар гъэ-шIэгъоныб къыIотагъ, шIэныгъэ куухэр зэрэлэкIэлэхэр къы-гъэшъыпкъэжыгъэ, IэкIыб къэралыгъобзэ зэфэшхъафхэмкIэ усэхэм къяджагъ, упчIэу фагъэзагъэхэм игъэкIотыгъэ джэуапхэр къаритыжыгъэх.

(ИкIэух я 2-рэ н. ит).

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыряIэу Iоф зэралIэрэм, культурэмрэ адыгэ лъэпкъ фольклорымрэ якъэхъумэнкIэ къэралыгъо политикэм ипхырышын ашхъэкIэ ялахышхо зэрэхашIы-хэрэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ афагъэ-шъошагъ:

— **Итэжыхъэ Сайхъат Тыркубий ыпхъум**, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ республикэ институтэу Т. М. КIэрашэм ыцIэкIэ щытыр» зыфиIорэм этнологиемкIэ ыкIи лъэпкъ искусствэмкIэ иотдел ипашэ;

— **ГъубжъэкIо Марат Нурбий ыкIом**, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ республикэ институтэу Т. М. КIэрашэм ыцIэкIэ щытыр» зыфиIорэм этнологиемкIэ ыкIи лъэпкъ искусствэмкIэ иотдел ипашэ.

Адыгэ Республикэм иэкономикэ ихэхъоныгъэ илахышхо зэрэхашIыхэрэм ыкIи илъэсыбэ хъугъэу машинэшIыным ылъэныкъокIэ тирес-публикэ ипромышленнэ сектор зэдэлэжъэны-гъэ-гъусэныгъэ зэрэдыриIэм афэшI Адыгэ Рес-публикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Сайков Ми-**

хаил Алексей ыкIом, зэлухыгъэ акционер об-ществэу «Гомельский литейный завод «Центролит» зыфиIорэм идиректор.

Хэбзэгъэуцугъэхэм ягъэпытэн, цыфхэм яфи-тыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якъэхъумэн илахы-шхо зэрэхашIыхэрэм ыкIи IэпIэсэнныгъэ ин зэрэхэлным афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэ-шъошагъ **Къуданкъо Юрэ Аслъан ыкIом**, Адыгэ Республикэм и ЛIышхъэрэ Адыгэ Рес-публикэм и министрэхэм я Кабинетрэ я Адми-нистрацие шъолъыр щынэгъончъагъэм иIофы-гъохэмкIэ икъутамэ ипашэ игуадзэ, наркотик-хэр хэбзэнчъэу земыгъэкIогъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм икомиссие иаппарат ипашэ.

Илъэсыбэ хъугъэу шIуагъэ къытгъу гъэсэнныгъэм иIоф зэрэфэлажэрэм, IэпIэсэнныгъэшхо зэрэхэлным, къытIэхъухъэрэ ныбжыкIэхэм яегъэджэнкIэ ыкIи япIункIэ гъэхъагъэхэр зери-шыгъэхэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Маркина Иринэ Владислав ыпхъум**, къалэу Мыекъуапэ гъэсэнныгъэмкIэ имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Экологэ-биологическэ лицееу N 35-м» ипашэ.

Ныбджэгъу лъаплэхэр!

КIэтхэгъур тэухыфэ нэс фэгъэкIотэныгъэ зилэ уасэмкIэ тигъэзет шъукIэтхэн шъульэкIышт.

Мафэ къэс къыдэкIырэ гъэзетэу 52161-рэ ин-декс зилэм тефэрэр — сомэ 373-рэ чапыч

72-рэ. КIэтхэгъур тыухынкIэ мэфэ 20 къэнагъ. Арышъ, тыкышъоджэ мы мафэхэр къызфэ-жъугъэфедэзэ «Адыгэ макъэм» шъукIэтхэнэу.

Редакциер

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Гъэсэныгъэм илофыгъохэм атегушылагъэх

(Апэрэ нэклуб. къыщечжэ).

Мыш ыуж Тхьаклушынэ Аслъанрэ Николай Никандровымрэ Адыгэ къэралыгъо университетым инаучнэ библиотекэ щызэхашгъэ Урысые научнэ-практическэ конференциеу «Социализация и социальная интеграция одаренных детей и молодежи» зыфиорэм къе-

кIолагъэхэм ащыщхэм аIукагъэх. Ащ хэлэжъагъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хъуажэ Аминэтрэ Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Хъунэго Рэ-щыдэрэ.

Конференцием изэхэщакIохэм пшгъэрэлы шъхьалэу зыфагъэуцужьыхэрэм ахэр атегушыла-гъэх, Iофтхьабзэр шIуагъэ къытгъэу зэрэрекIо-кIыштэм яцыхъэ зэрэтелгыр пстэуми къалуагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Конференцием хэлэжъагъ

Мы мэфэ дэдэм Адыгэ къэралыгъо университетым инаучнэ библиотекэ Урысые научнэ-практическэ конференциеу «Социализация и социальная интеграция одаренных детей и молодежи» темэу илагъэр. Научнэ-практическэ конференцием хэлэжъагъ АР-м и Лышгъхъу, гъэсэныгъэмкIэ Урысые академием хэтэу, профессорэу Тхьаклушынэ Аслъан. Пстэумэ апэу ащ шIэныгъэлэжъхэм ыкIи сэнаушыгъэ зыхэлъ ныбжьыкIэу къырагъэблэгъагъэхэм шIуфэс къарихыгъ.

— КIэлэцIыкIоу, ныбжьыкIэу сэнаушыгъэ зыхэлъхэм тинетушырэ мафэ бэкIэ зэряпхыгъэр къыдэп-лътэмэ, мы Iофтхьабзэм мэхъэ-нэ ин зэрилэр къэнафэ, — къылуагъ

ащ. — Ахэм ядунай, яшIоигъоны-гъэхэм якъэуэхъумэн шIэныгъэ-лэжъхэр зэрэтегушыIэхэрэр неушы-рэ мафэмкIэ гъэхъэгъэ инхэр зэ-рашIыштхэм ишыхъат.

Нэужым гъэсэныгъэмкIэ Урысые академием ипрезидентэу Николай Никандровым «Социализация молодежи. Риски и возможности» зыфиорэ темэмкIэ доклад къышыгъ. Джащ фэдэу Урысыем ичIыплэ зэфэшъхьафхэм къарыкIы-гъэ шIэныгъэлэжъхэр къэгущыла-гъэх.

Мы Iофтхьабзэм кIэщакIо фэхъугъэх гъэсэныгъэмкIэ Урысые академием, УФ-м и Къэралыгъо Думэ гъэсэныгъэмкIэ и Комитет, АР-м иминистрэхэм я Кабинет, педагогическэ ыкIи социальнэ шIэныгъэхэмкIэ Академием ыкIи Адыгэ къэралыгъо университетыр.

ХЪУТ Нэфсэт.

• КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр •

Обществэм цыхъэу къытфишIырэм къыкIедгъэчыштэп, нахъ лъэш тыхъушт

Урысые партиеу «Единэ Россием» ишъольыр къутамэ исекретарь игуадзэу, шъольыр гъэцэкIэкIо комитетым ипашэу АфэшIэгъо Рэмэзанэ партийнэ проектхэм яфорум ыкIи партием и Апшгъэрэ советрэ и Генеральнэ советрэ здырялэгъэ зэхэсыгъоу Дмитрий Медведевым пэцэныгъэ зыщызэрихъагъэм якIэух-хэм къатегушылагъ.

«Ащ фэдэ Iофтхьабзэу зэра-хъагъэхэм джыри зэ дэгъоу къагъэлэгъуагъ партиеу «Единэ Россиер» шъхъэихыгъэу зэрэекIорэр, ащ цыхъэу къы-фашIырэм зегъэушшомбгъу-гъэным игъогу зэрэрыкIорэр. Мы лъэныкъомкIэ мэхъанэ-шхо яI Урысыем щыпсэухэрэм ящыIакIэ нахъ зыкъегъэлэгъу-гъэным тегъэпсыхъэгъэ пар-тийнэ проектхэм», — хигъэ-унафыкIыгъ АфэшIэгъо Рэмэ-зан. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, Адыгеим ыцIэкIэ мы форумым хэлэжъагъ партийнэ проектэу «Псауныгъэм игъэпытэн тегъэ-псыхъэгъэ физкультурэ комплексхэм яшIын» зыфиорэм икоординаторэу, партием ишъоль-ыр политсовет хэтэу, физическэ культурэмрэ спор-тымрэкIэ республикэ Комитетым итхьаматэу Хъасанэкъо Мурат.

Партием ишъольыр гъэцэ-кIэкIо комитет ипашэу къызэри-IогагъэмкIэ, илъэс заулэ хъугъэ партийнэ проектхэр Адыгеим зыщагъэцэкIэхэрэр. Ахэм ащыщых «УрысыемкIэ сабий пэпчэ мэхъанэшхо иI», «Псауныгъэм игъэпытэн тегъэпсы-хъэгъэ физкультурэ комплекс-хэр шIыгъэнхэр», «Сабыйхэм кIэлэцIыкIу IыгъышIэхэр ягъэ-гъотыгъэнхэр», «Бассейн 500 гъэпсыгъэныр», «Уахътэм ди-штэу гъэсэныгъэр зэхэщэгъэ-ныр», «Цыфхэм япсауныгъэ зыкъегъэлэгъу-гъэныр», «Народ-нэ контроль», «Гражданскэ уни-верситет» зыфиохэрэр ыкIи нэмыкIхэр.

АфэшIэгъо Рэмэзанэ зэри-

лътэрэмкIэ, партием илибе-ральнэ платформэ иллыкIохэм игъоу альэгъугъэ проектыкIэу «Хэбзэ шъхъэихыгъэр» зыфи-Iорэм амал къытышт общест-вэмрэ къэралыгъомрэ икъоу зэгурылонхэу.

«Партийнэ проектэу «Псауныгъэм игъэпытэн тегъэпсы-хъэгъэ физкультурэ комплекс-хэм яшIын» зыфиорэр зра-гъэцэкIорэм иапэрэ кIэуххэр Адыгэ Республикэм форумым къышигъэлэгъуагъэх, тилгэ-тегъэуцо къыгъэнэфагъ Адыге-имкIэ мэхъанэшхо зилэ ащ фэдэ объектхэм яшIынкIэ амалэу щыIэхэр», — къылуагъ шъоль-ыр гъэцэкIэкIо комитетым ипашэ. ЕтIанэ ащ къызэрэхи-гъэхъожьыгъэмкIэ, нэмыкI партийнэ проектэу «Бассейн 500 гъэпсыгъэныр» зыфиорэм къыдхэлъытагъэу бэ темы-шIэу квалэу Мыекьуапэ бас-сейныкIэ щашIышт.

Партиеу «Единэ Россием» и Апшгъэрэ советрэ и Генераль-нэ советрэ язэхэсыгъо фэгъэ-хыгъэмэ, шъольыр къутамэм исекретарь игуадзэ анахъэу зигугъу къышыгъэр къольтхъэ тын-Iыхыным ебэныжыгъэ-ным илофыгъу ары.

«Типартие исатырхэм къа-хэнэнхэ фаер цыхъэшIэгъу, уплэкIугъэ цыфхэр, зыгу къа-бзэхэр, зисэнэхъат хэшIыкIы-шхо физиIэхэр арых. Джащ тетэу тэ илъэс пчъагъэхэм об-ществэм цыхъэу къытфишIы-щтыгъэм къыкIедгъэчыштэп, нахъ лъэш тыхъушт», — ишъы-пкъэу къылуагъ АфэшIэгъо Рэмэ-зан.

Партием и Апшгъэрэ совет-рэ и Генеральнэ советрэ язэхэ-сыгъо икIэуххэм къатегушы-Iэзэ, ащ етIани хигъэунафы-кIыгъ:

«Партием иорганхэу пэцэ-ныгъэ зезыхъэхэрэм яунашъо-хэу «Единэ Россием» илофшIэн тапэкIэ зэрэзехищэштэм фэгъэхыгъэу Урысыем и Пре-зидентэу Владимир Путиным къыгъэнэфэгъэ лъэныкъохэм икъу шыпкъэу зэратегъэхэрэм мэхъанэшхо иIэу щыт. Ахэр зытегъэпсыхъагъэхэр урысые обществэм изыкIыныгъэ, изэ-къотныгъэ, идемократическэ лъапсэхэр гъэпытэгъэнхэр, хэ-гъэгум иполитическэ системэ зегъэушшомбгъугъэныр, граж-дан обществэр ылъэ тегъэуцо-гъэныр, хабзэм игъэцэкIэкIо къулыкъухэм пшгъэдэкIыжъэу ахыбэрэм зыкъегъэлэгъу-гъэныр ары. Мыш фэдэ унашъохэм ягъэцэкIэн пае парламентхэм, анахъэу бюджет гъэнэфагъэхэр зэрагъэуIухэ зыхукIэ, «Единэ Россием» идепутат объедине-ниехэм ялофшIэн агъэлъэшын-фае».

АфэшIэгъо Рэмэзанэ зэрэхи-гъэунафыкIыгъэмкIэ, зичэзыу партийнэ зэфэсыр 2013-рэ илъэ-сым шэкIогъу мазэм зэхашэ-нэу зэрэрахъухъагъэр игъо шыпкъэу щыт. АпэрэмкIэ, ащ амал къытышт Iоныгъом и 8-м щыIэшт хэдынхэм якIэ-уххэр щызэфэхъысыжъынхэу, ахэм адиштэу «Единэ Россием» илофшIэн зэригъэпсышт лъэ-ныкъохэм ахэлэзыхъажъынхэу. ЯтIонэрэмкIэ, пэцэныгъэ зезы-хъэрэ къулыкъухэм ахахъэхэ-рэм илъэс къэс зэхъокIыныгъэ афэшIыгъэным ехылаIагъэу партием и Устав къышгъэ-лътэгъэ положениакIэхэр гъэ-цэкIагъэ хъуштых.

Тимофей БЕЛОВ.

пиуныгъэ-гъэсэныгъэр

АмышIэрэм кIэупчIэх — зэрагъашIэ

УмышIэрэм укIэупчIэным емыкIу хэлъэп, уишIэны-гъи, уигулыты ащ ахэгъахъо. Лъэпкъ тхыльеджапIэм бэ-мышIэу щыIэгъэ зэлукIэгъур ащ ишыс.

Мыекьуапэ игурыт еджа-плэу N 11-м икIэлэегъаджэу Наталья Докшина анахъэу тхыльеджапIэм илофшIэхэм зызафегъазэм зыкIэлъэлугъэр я 6-рэ классым щеджэрэ кIэ-лэцIыкIухэм славян тхыбзэм илъэпсэгъэуцухэу Кириллрэ Мефодийрэ яхылаIагъэу къа-фалотэнэу ары.

Еджэплэу залым иотдел ипа-щэу Марина Волковец анахъ гушыIэ гурылогъошIухэмкIэ, апэрэ Iэпэрытх ыкIи тхыль хэутыгъэхэмкIэ къылуатэрэр зэ-харигъэшIыкIыным пылгыгъ. Джащ фэдэу ижырэ славяны-бзэкIэ тхыгъэ тхыль пычыгъо-хэу, къэгъэлэгъонэу мы мэфэ-кIым пае агъэхъазырыгъэм къыхихыгъэхэми ежэ еджапIо-хэм аделэзэ къаригъэджагъэх. Мы ижырэ славяныбзэм иаз-букэ (хъарыфылъэ) зэхэзыгъэ-уцогъэ зэшыхэу, еджагъэхэу, гъэсакIохэу Кириллрэ Мефо-дийрэ славян тхыбзэм имэфэ-кI зэрафэгъэхыгъэр арилуагъ.

Маринэ игушыIэ анахъ щы-кIигъэтхыгъэр цыфхэм гу-шыIэн амал аIэкIэлъ зэрэхъу-гъэм ыужкIэ кIэкIэу а жэры-луабзэр гъэунафыгъэн фае зэ-рэхъугъэр ары. ГушыIэр тхъа-пэм егъэкIугъэ зыхъукIэ щы-Iэшт, кIодыштэп — джары тхыбзэм имэхъанэр.

Непэ мы зэшыхэм ялофшIа-гъэ, гушыIэм иухъумапIохэм яшIушIагъэ зэрэиной, ар сла-вян тхыбзэм егъэжапIэ зэрэ-фэхъугъэм имызакъоу, цер-ковнэ IофыгъохэмкIи, свет-скэ литературэр щыIэнымкIи осэшхоу зэрэщытыр агуригъэ-луагъ.

ЗэлукIэгъум хэлэжъагъ тхыль-еджапIэм техническэ ыкIи эконо-мическэ литературэмкIэ иот-дел ипашэу Нина Плотнерчук. ЕджакIохэм ашIогъэшIэгъо-нышт тхыльхэу яфонд хэлъхэм афигъэнэIосагъэх, ахэм ари-гъэплгыгъэх. КIэлэеджакIохэр тхыльеджапIэм зыхарагъэтхэ-нэу къялэлэгъу.

Мы мафэм кIэлэеджакIо-хэм тхыльеджапIэм инэмыкI отделхэри къарагъэплгыхъа-гъэх, гъотыгъо тхыльхэр бэу зэрялэхэр аралуагъ.

(Тикорр.).

Зэхэсыгъо илагъ

Адыгэ РеспубликэмкIэ нахыжхэм я Совет ипрезидиум изэхэсыгъо жьоныгъуакIэм ыклэхэм аджэ шылагъ. Хабзэм имуниципальнэ органхэм ТекIоныгъэшхом ия 70-рэ ильэс игъэмэфэ-кIын зызэрэфэгъэхъазырырэм ыкIи Советскэ Союзым и Лыхъужъу П.Т. Грeдиныр цыфхэм яшIэжъ егъэшIэрэу кыыхэгъэнжыбгъэным япхыгъэ Иофыгъохэм ащ шахэ-плъагъэх.

Апэрэ ИофыгъомкIэ унашъо аштагъ нахыжхэм я Совет хэтхэр, хабзэм имуниципальнэ кыулыкъухэр, ветеранхэм ярайон советхэр зэгъусэхэу нахыжхэм ящылIэ-псэукIэ зыкъегъэIэтыгъэнымкIэ ыкIи ныбжыкIэхэм патриотическэ плуныгъэу арагъэгъотырэр гъэлъ-шыгъэнымкIэ ИофшIэным нахъ зырагъэушгъомбгъунэу.

ЯтIонэрэ ИофыгъомкIэ муниципальнэ гъепсыкIэ зилэ «Мыекъопэ районым» ипашцэу Е.А. Ковалевым тхыгъэ фагъэхыгъ. Ащ мырзуштгэу кышцелэ:

«Лъытэныгъэ зыфэтшырэ Евгений Алексей ыкъор, шгуирайон кыышыхугъ ыкIи шыпсэугъ Советскэ Союзым и Лыхъужъ анахъ ныбжыкIэр — Грeдин Петр Тимофей ыкъор. Ильэс 16 нахъ мыхъугъэу ежъ ишIоигъоныгъэкIэ ар фронтым Iухъагъ ыкIи ильэс 18 ыныбжъэу лыхъужъныгъэшхо зэрихъагъ. Дивизиом икомандирэу, генерал-майорэу Ф.С. Колчук лыблэнагъэ зыщызэрихъэгъэ чыпIэм кызэкIом, ылгъэгъугъэр ыгъэшлагъоу, хылыгъэу къауIэгъэ П.Т. Грeдиным еплъызэ мырзуштгэу кыIогъагъ: «НыбжыкIэ дэдзэ сидэу гу кIочIэшхо хэлъа!

Ар Родинэм идзэкIолI шгыпкъ».

Адыгэ РеспубликэмкIэ нахыжхэм я Совет зыкъыпфегъазэ Абдзэхэ къоджэ псэупIэмрэ станицэу Абдзахэм иветеранхэм я Советрэ IэпыIэгъу ябгъэгъотынэу мы станицэм ипарк идэхъэгъу Советскэ Союзым и Лыхъужъу П.Т. Грeдиным ышIэклэ саугъэтрэ аркэрэ шыгъэуцугъэнхэм пае ищыкIэгъэ документациехэм ягъэхъазырынкIэ ыкIи ащ фэдэ унашгъом иштэнкIэ. Джащ фэдэу тыолгъэIу станицэу Абдзахэм игупчэ урамхэм ашыщ горэм Советскэ Союзым и Лыхъужъу П.Т. Грeдиным ышIэ фэусыгъэнымкIэ амалэу шыIэхэр зэбгъэшIэнхэу.

ТкIуачIэ зэдэтхылыIэмэ, Иофэу кытхыжыбгъэу пIухъашт мылгъур къэдгъотын тлгъэIынэу тэгъгъэ».

Нахыжхэм я Совет итхъаматэу Н.М. ГЪУКIЭЛI

АрапыбзэкIэ кыидэкIышт

Телеканалэу «Russia today» зыфиIорэм Адыгэ Республикэм фэгъэхыгъэ фильмэ ыгъэхъазырыгъ. ЗэлъашIэрэ телеканалыр ыпэкIи республикэм пчъагъэрэ шылагъ. Джырэ ИофшIагъэр тарихъым ыкIи чыопсым ясаугъэтхэм, шэн-хабзэхэм, культурэм афэгъэхыгъэшт. Ар арапыбзэкIэ кыидэкIышт.

ЖьоныгъуакIэм и 25-м кышыгъэжыагъэу мэкъуогъум и 4-м нэс телеканалым иIофышIэхэр республикэм ихъэклагъэх, ядэхагъэкIэ зыфэдэ шымыIэ чыплэхэр зэрагъэлъэгъугъэх. ПсэупIэу Каменноостскэм, Хъаджэхъу, псыкъефэхыплэхэм, исп унэхэм тезыхырэ купыр ащылэгъ.

ХъакIэхэр зыгъэгумэкIырэ упчIэхэм ащышыгъэх Сирием кыкIыжыгъэ тилгъэпкъэгъухэу республикэм шыпсэухэрэм ящылэкIэ зыфэдэр, ижыкIэ кышыгъэжыагъэу шэн-хабзэу адыгэхэм ахэлъыгъэхэу къахэнжыбгъэхэр, нэмыкIэхэри. Корреспондентхэр къуаджэхэм адэхъагъэх, адыгэ къуаер зэрашIырэм тырахыгъ. Мэхъанэ зэптын фэе чыплэу республикэм иIэхэм анаIэ атырадзагъ.

(Тикорр.).

• Къэбарыклэхэр • Къэбарыклэхэр • Къэбарыклэхэр • Къэбарыклэхэр •

ЗИГЪО ИОФЫГЪОХЭР

Адыгэ Республикэм и Общественнэ Палатэ и Совет зичэзыу зэхэсыгъо жьоныгъуакIэм и 30-м илагъ. Ащ Палатэм хэтхэр ыкIи коммиссие зэфэшхъафхэу шцызэхэшагъэхэм афэгъэзагъэхэр хэлэжыагъэх.

Зигъо ИофыгъохэмкIэ зэхэсыгъом тхъамэтэгъур шцызэрихъагъ ыкIи Иофтхъабзэр зэрицагъ тиреспубликэкIэ Общественнэ Палатэм ипашцэу МэщбэшIэ Исхъакъ. Ильэс ИофшIэн планэу зыхагъэуцагъэм кызэрэдилыгътэу, мыр Советым ия 3-рэ зэхэсыгъоу зэрэщытыр кыIуагъ. УпчIабэу къэуцоу зытегушыIэхэрэ пэпчъ-кIэ Иоф зэрашIэрэр, шцIэныгъэм ильэныкIуабэмэ анаIэ атырагъэ-тэу, япшъэрылхэр зэшIуахынхэ мурад зэрэфашыжыкIэрэ клигъэтхыгъ. Общественнэ Палатэм Иоф зычишIэшт унищ яIэ зэрэхъуштыр, ащкIэ кызырагъэгугъагъэхэр ыкIи ящыкIэгъэшт псэолгъэ зэфэшхъафхэр — тхылъ мэкIайхэр, стол-пхъэн-тIэкIухэр, шцыгынылыгъ шкафхэр, нэмыкIэхэри ащэфынхэм пIухъашт ахъшэр къазэрафатIупшыштыр аригъэшлагъ. ИофшIэпIэ чышIэ гуепсэфым ыкIи ащкIэ амалэу шыIэхэм гухэлъ ехыжыагъэхэм язэшлохын зэралыгъгъэри, зэрэлъагъэкIотэ-щтыри нафэ.

Общественнэ Палатэм иилгъэс планэу коммиссие зэфэшхъафхэм Иоф зэрашIэщтыр къэзыгъэнафэрэр зэхэгъэуцагъэу

зэряIэр кыIуагъ Адумыжъ Казбек. Ащ елытыгъгъэу, ильэсым плIэ Общественнэ Палатэм и Совет зэхэсыгъохэр иIэштых. Апэрэ зэхэщэгъу-гъэхъазырын зэхэсыгъом АР-м и Лышхъэу ТхъакIушынэ Аслъан зэрэхэлэ-жыагъэр, ятIонэрэм — Советым иИофшIэн зэрэгъэпсыгъэщтыр, коммиссиехэр зэрэгъошгъэгъэщтыр,

къатэфэрэр пыIухъанчгъэу агъэ-цэкIэныр ары. Мы Иофым джырэкIэ мыхъо-мышлагъэ гори зэрэхамылгъэгъуагъэр, бырсыри, тхъаусыхэ ини хъапсчIэхсхэм зэрэхамылтыр, шыIэ шапхъэхэм атэгъу зэрашIорышIэхэрэр, зэрашырэхъатыр кыIуагъ.

Ау Иофтхъабзэм хэлэжыэхэрэм ащыцэу Адыгэ Республикэм и

шIоу зэхэщэгъэнхэмкIэ Иофхэр зэрэкIэIыхэрэм шытегушыла-гъэх. ЖКХ-м нахышIум ылгъэ-ныкIокIэ фэхъурэ зэхъокIыны-гъэхэр е мыхъурэр зэхэзыфышт уплъэкIокIо-гъэцэкIокIо купыр зэхэшагъэ зэрэхъурэр, ащ хыхъэхэрэр, ащ фэдэ пшгъэры-лыр афызэшлохыштмэ зэрагъэ-шлагъ, зэхэгъушыIэжыгъэх. Мы

лъэныкIо псгъумкIэ институт зэфэшхъафих-блы ащ зэрэхэла-жыэрэр, ахэм ямурад изэшлохын пIухъашт ахъшэу сомэ 2 320000 хабзэм кызэрэтиIупшыгъэр, хэлажымэ зышIоигъохэм ялгъэIу тхылхэр тызхэт ильэсым жьоныгъуакIэм и 15-м кышыгъэ-жыагъэу зэраштэхэрэр ыкIи бэдзэогъум и 15-м зэраухыштыр, зэнэкIокIум кIэух зэфэхы-сыжыхэр шышхъэIум и 23-м ехъулгъэу зэрэфашыштыр кы-Iуагъ. Зыкъэзыгъэлъэгъорэ институт пэпчъ ежъ лъэныкIоу кыыхыгъэмкIэ проект гъэхъа-зырыгъэр ыкIи ар гъэцэкIагъэ хъуным ищыклагъэр, обществэм-кIэ мы проектым шIуагъэу хэ-лыр, кытыштыр, зэнэкIокIум ишапхъэхэр кызэрэдилыгътэхэрэр, мылгъоу пIухъаштыр ыкIи фэдэу кыыхыштыр зэтефэжы-хэмэ зэрагъэунэфыштыр А. Крюковам кыIотагъэх. ЗэнэкIокIум хэлажымэ зышIоигъохэм ащ пылъ шэпхъэ псгъур агъэцэкIэ зыкызызIуахын зэрэфаер, мы упчIэхэмкIэ, зэнэкIокIум хэла-жыэхэрэм зызыфагъэзэн альэ-кIышгъхэр УФ-м и Общественнэ Палатэу ыкIи зэхэцэкIо-опера-торхэу официалнэ сайтхэм къа-щытыгъэхэр арэу зэрэщытыр кыыхыгъэшгъ.

Щгъэ зыхамылтыр мы Иофгъо инэу зытегушылагъэхэр зэшлохыгъэ хъумэ, шылакIэр ыпэкIэ нахъ шгъэчыгъошIу зэрэхъуштыр ары.

МАМЫРЫКЪО Нурует.

Япшъэрылхэм япэсэкIых

аныхъэу ахэм Иофэу зэшIуахынхэ фаехэр зэрэщырахъухъагъэхэр кыыхыгъэшгъ.

Зичэзыу зэхэсыгъор зигъо Иофыгъохэр зэрагъэцэкIэхэрэм анахъэу фэгъэхыгъагъ. Общественнэ Палатэм икоммиссие хэтэу Джарымэ Рэщыдэ кIэклэу кыриIотыкIыгъ тиреспубликэкIэ кыинихъагъэу зилэ цыфхэу, пшчыныжъ зытелгъэхэу, хъапс ашIыгъэхэм ашхъэ кырыкIорэм ыкIи яфитыныгъэхэр мыкукогъэнхэр къагъэгъунэу зыхэт коммиссиер зэралыплгъэрэ шIыкIэр, мы Иофым изытет зыфэдэр. Анахъэу анаIэ зытырагъэгъэтырэр чыпIэ кыин иуцуагъэхэм зэрифэшъуа-шэу псэукIэ шэпхъэ амал тэрэз яIэныр, хэбзэнчъагъэ адызэра-мыхъаныр, игъом агъэшхэнхэр ыкIи медицинэ IэпыIэгъу ара-гъэгъотыныр, ежхъэми ашхъэкIэ

Адыгэ Хасэ итхъаматэу Бэгъушгъэ Адам хъапсдэхсхэм афэгъэхыгъэ къэбар гомыIоу къеоллагъэм, Лъэустэнхъаблэ дэсыгъэ тиадыгъ хъапсдэхсхэу Къалмыктым арагъэшагъэхэм дэуу къазэрадзекIохэрэр, хэбзэнчъэу къазэрапгъэокIыгъэхэу къалорэр уплъэкIугъэн ыкIи IэпыIэгъу афэхъугъэн фаеу ылгытагъ. Зэхэсыгъом хэлажыэхэрэм мы Иофым ишгъыпкъапIэ нахъ зэгъэшлагъэу, лIыкIо куп агъа-кIоу, хъурэр зэхэфыгъэныр игъокIэ зэдаштагъ.

Зэхэсыгъом джырэ мафэхэм республикэм шыпсэурэ цыфы-бэр зыгъэгумэкIырэ унэ-коммунальнэ фэлэ-фашIэхэр нахы-

ИофыгъомкIэ ашIэрэр ыкIи ашIэ-нэу апэ илгъыр кыIуагъ Т. Го-голевам.

Урысые ФедерациемкIэ мы-коммерческэ организациехэм азыфагу зэнэкIокIоу шыкIо-цтым кытегушылагъэ мы Иофым фэгъэзагъэу А. Крюковар. Гъэт-хапэм и 29-м, 2013-рэ ильэсым УФ-м и Президент иунашгъоу «Об обеспечении в 2013 году государственной поддержки некоммерческих неправительственных организаций, реализующих социально значимые проекты и участвующих в институтах гражданского общества» зыфиIорэр гъэцэкIагъэ зэрэхъурэм кIэклэу шигъэгъэзагъэх. ШцIэныгъэ

Якъулайныгъэ аушэтыгъ

Дзэ-патриотическэ зэнэкIокIоу «Зарница» зыфиIорэм иятIонэрэ упугъо мы мафэхэм зэхашагъ. Иофтхъабзэм кIэщакIо фэхъугъ Адыгэ Республикэм хэгъэу кIочI ИофхэмкIэ и Министерствэ.

Мыекъопэ гурыт еджапIэу N 3-м, Ханскэм дэт гурыт еджапIэу N 23-м ыкIи Мыекъопэ гурыт еджапIэу N 17-м ащызэхашгъэ полицием иклассхэм ащеджэрэ кIэлэеджакIохэр арых зэнэкIокIум зыщызыушэтыгъэхэр. Зэ-кIэмкIи ащ командир хэлэжыагъ.

Иофтхъабзэм къекIоллагъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хъуажъ Аминэт, ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ министрэу Наталья Широковар, Мыекъопэ къэлэ администрацием ипашцэу

Александр Наролиныр, сабийхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэн-хэмкIэ Уполномоченнэу Адыгеим шыIэ Александр Ивашиныр ыкIи нэмыкIэхэри.

АР-м хэгъэгъу кIочI Иофхэм-кIэ иминистрэу Александр Ре-чицкэм Иофтхъабзэр кызэ-Iуихыгъ. КыткIэхъухъэрэ лгъужхэм шIуагъэ къафэзыхыырэ зэнэкIокIухэм мыр зэрэащытыр ыкIи тапэкIи ар зэрэрагъэкIо-кIыштыр ащ кыIуагъ.

ЗэнэкIокIур рамыгъажызэ ОМОН-м икъулыкъушIэхэм къэгъэлъэгъон гъэшIэгъонхэр къашIыгъэх.

Нэужым зэнэкIокIум хэлэ-жыагъэхэм къулайныгъэу, физическэ ухъазырыныгъэу алгIэл-лыр аушэтыгъ. ЧыпIэ кыин

ифэхэмэ зыдэшылгъыштхэм игъэхъазырынкIэ, машIор зэкIэ-гъэнэгъэнымкIэ, кIэпсэ зэпэ-къудыинымкIэ, щэрыонымкIэ, охътэ кIэжIым кыкIокIо Iашэм изэхэхын-изэхэлъхъажынкIэ ныбжыкIэхэр зэнэкIокIугъэх, кIуачIэу, сэнаушыгъэу ахэлъыр къагъэлъэгъуагъ.

ЗэхэцэкIохэм пшгъэрылгъэу къагъэуцугъэхэр анахъ дэгъоу зы-гъэцэкIагъэхэр полицием икласс щеджэрэ ныбжыкIэхэр арых. ЯтIонэрэ чышIэр кыдзыхыгъэр Ханскэ гурыт еджапIэу N 23-м икIэлэеджакIохэр арых, Мыекъопэ гурыт еджапIэу N 3-м щеджэхэрэр яшгъэнэрэ хъугъэх.

ЗэнэкIокIум хэлэжыагъэхэм шIухъафтынхэр афагъэшъоша-гъэх.

(Тикорр.).

ЯлофшIакIэ ауплъэкIугъ

Зипсауныгъэ къыкIичыгъэхэу ыкIи социальнэ ухъумэныгъэр зыщыкIагъэхэу чIыпIэ гъэн-фагъэхэм ащIаыгъэхэм язытет Кошхъэблэ районым ипрокуратурэ джырэблагъэ ыуплъэкIугъ.

Федеральнэ законэу «МашIом зыкъемыгъэштэгъэным ехылаагъ» зыфиIорэм ия 37-рэ статья тегъэпсыхагъэу юридическэ лицэхэм япшъэрылъ машIом зыкъымыштэнымкIэ шапхъэу шыIэхэр амыукъонхэу ыкIи Iофтхъабзэхэу рахъухагъэхэр зэшIуахынхэу. УплъэкIуным илгъэхан нафэ къызэрэхъугъэмкIэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Социальнэ пшъэрылъ зилэ Натырбые унэр» зыфиIорэмрэ «Зыныбжъ хэклотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ Натырбые пансионат» зыфиIорэмрэ машIом зыкъымыштэнымкIэ Шапхъэхэм яя 9-рэ пункт аукъуагъэу къащыхагъэщыгъ, жьыкъэщапIэхэм якъэухъумэнкIэ ищыкIагъэм

фэдииз амалэу яIэн фаери имыкьоу агъэунэфыгъ.

Джащ фэдэу Шапхъэхэм яя 33-рэ пункт къыдилъыгъэхэрэр тэрэзэу агъэцакIэхэрэп, электроэнергир пыупкыгъэ хъумэ, нэфынэ шыIэнымкIэ амалэу агъэфедэн фаехэм Iоф ашIэрэп.

Къэралыгъо бюджет учреждениеу «Кошхъэблэ ЦРБ-р» зауплъэкIум, машIом зыкъымыштэнымкIэ шапхъэхэр укъуагъэхэу районым ипрокуратурэ ыгъэунэфыгъ. УплъэкIунэу ашыгъэхэм ялгытыгъэу IэнатIэ зыIыгъ нэбгыришмэ дисциплинаренэ пшъэдэкIыжъ арагъэхыгъ, IофыгъуитIумкIэ пхъашэу афагъэпытагъ.

Ащ нэмыкIэу, Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и Кодекс къыпкырыкIызэ, административнэ хэукъоныгъэхэм атегъэпсыхагъэу районым ипрокуратурэ IофыгъуитIумкIэ ахэплъагъ. АхэмкIэ административнэ тазыр сомэ мини 6 зырыз административнэ

материал пэпчъ телъытагъэу арагъэтыщт.

Къэралыгъо бюджет учреждениеу «Кошхъэблэ ЦРБ-р» зауплъэкIум машIом зыкъымыштэнымкIэ щыкIагъэу къыхагъэщыгъэр непэкIэ агъэтэрэзыжыгъ. ЫпшъэкIэ зигугъу къэтшыгъэ IыгъыпIитIуми жьыкъэщэнымкIэ ыкIи нэхэмкIэ ящыкIэгъэ Iэмэ-псымэхэр зэкIэ къызIэклагъэхыгъэх.

Урысые Федерацием икъэралыгъо учреждениеу «Зыныбжъ хэклотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ я Натырбые пансионат» зыфиIорэм испециалистхэм сметнэ документациер зыхагъэуцагъ светыр паупкIымэ агъэфедэн алгъэкIыщт нэмыкI амалхэр къащэфынхэм пае, мы лгъэханым Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэбоньгъэмрэкIэ и Министерствэ а документхэр чIэлъых.

Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ ипресс-кыулыкъу

Гъэмафэр гъэшIэгъонэу агъэкIошт

КIэлэцIыкIухэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэ кыхыагъ. Ар гъэшIэгъонэу, шIуагъэ къытэу зэхэщэгъэным мэхъанэшхо иI. Гурыт еджапIэхэм къащызэIуахыщт лагерхэм, зыгъэпсэфыпIэхэм анэмыкIэу кIэлэцIыкIухэр зыщыджэгущтхэ площадкэхэм Мыекъуапэ ичIыпIэ зэфэшхъафхэм Iоф ащашIэщт. Хабзэ зэрэхъугъэу, илгъэс къэс ар зэхашт. Iофтхъабзэм кIэщакIо фэхъугъэр Мыекъопэ къэлэ администрацием ныбжьыкIэ IофхэмкIэ иотдел ары.

Мэкъуогъум и 3-м Мыекъуапэ ичIыпIэу «Черемушки» зыфаIорэм мэфэкI шIыкIэм тетэу ар къыщызэIуахыгъ. КIэлэцIыкIоу къекIолаагъэхэр агъэчэфыгъэх, джэгукIэ гъэшIэгъонхэр афызыхацагъэх.

— ЗэкIэмкIи площадки 6 къызэIутхыгъэр, джыри шы тэ-

гъэхъазыры, — еIо ныбжьыкIэ IофхэмкIэ отделым ипаштэу Ирина Сергеевам. — Мы илгъэсым псэупIэу Подгорнэм мыщ фэдэ чIыпIэ апэрэу щыдгъэпсыгъ. КIэлэцIыкIухэм языгъэпсэфыгъо уахътэ гъэшIэгъонэу, шIуагъэ къытэу зэрагъэкIоштым ыуж итыщтхэр Адыгэ къэралыгъо университетым щеджэрэ студентхэр арых. Сабийхэм Iоф зэрадашIэщтыр сэнэхъатэу къыхахыгъэмкIэ ахэм къафэфедэжыщт. «Адыгеим иныбжьыкIэхэр» зыфиIорэ муниципальнэ программэм къыдхэлъытагъэу студентэу Iоф зышIэщтхэм лэжыпкIэ аратыщт.

МэзитIум къыкIоцI площадкэхэм Iоф ашIэщт, пэшIорыгъэшхэу сабий 350-рэ фэдиз ахэм къыкIоллэнэу агъэнафэ. КIэлэцIыкIухэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэ гъэшIэгъонэу зэрагъэкIоштым щэч хэлъап.

ПАТЫКЪО Анет.

• КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр •

«Лакъом унагъохэр ытIапсэх» зыфиIорэ ситхыгъэу мэфэ заулэкIэ узэкIэIэбжымэ тигъэзет къыщыхэсыутыгъэм къызэрэщысIуагъэу, зы лгъэкъуацIэ зыхыхэхэр унагъохэр лъапсэ зыфэхъугъэ лгъэкъуабэ тикъуаджэхэм адэс. Ахэм ащыщ Пщыжъ Iлакъоу къуаджэу Пщыжъхъаблэ ыцIэ зытекIыгъэм щыщ Бэрэздж къыхэкIыгъэхэм къарыкIуагъэр кIэ-кIэу къыщысIотагъ къызфэсIогъэ тхыгъэм.

Ащ хэгъахъо фэсшIызэ, а Iлакъом щыщ Пщыжъ Аюбэ Бэрэкъае ыкъом иунагъо игугъу джы къэсшы сшIоигъу. Аюбэ 1900-рэ илгъэсым къэхъугъ. 1941-рэ илгъэсым Хэгъэгъу ззошхоу къежыагъэм хэлэжъэнхэу Пщыжъхъаблэ апэу дащыгъэхэм ахэтыгъ. Белорусскэ фронтым хэхъэрэ Витебскэ полкэу зыхэфагъэм къалэхэу Витебск, Борислав, Вильнюс, Каунас пыир адэфыжыгъэным фэгъэхыгъэ заохэу зэхичагъэхэм лыгъэ зыхэлъэу ахэлэжыагъэхэм пщыжъхъэблэ кIалэр ащыщыгъ. Ар къыдалгыти, медалэу «За отвагу» зыфиIорэм фэдищ къыфагъэшъошагъ. А медалыр урыс пачыхъагъу лгъэханым Георгиевскэ къащэр дзэкIолI къызэрыкIохэм аратыщтыгъэм фэдэу алыгътэ. Ащ фэдэ къызэрапэсыгъэу полкэу зыхэтыгъэм

дзэкIолI къызэрыкIоу къыхэкIыгъэр ежыыр закъу. Ащ фэшхъафэу хэгъэгъум идзэ пстэумэ япэшэ шъхъэлагъэу И.В. Сталинын лгъэшэу къызэрэфэрэзэр къызщыIорэ тхылыщ къыратыгъ.

— Заом гъэшIэгъон Iэджи цIыфхэм къышхъулIэ, — ыIоштыгъ Аюбэ икъуаджэ къызегъэзэжым. — Сэ къысэхъулаагъэри джащ фэд. Къалэу Кенигсберг шъхъафит тшIыжы зэхъум, сиунэкъошч блэгъэу Пщыжъ Пщымафи сигъусэу чанэу тыхэлэжыагъ а заом. ЗэунэкъоштитIум а зы къалэм пыир дзэыфыжыгъэхэм тахэтыгъ, тIуми медалэу «За освобождение Кенигсберга» зыфиIорэр къытатыгъ. Джащ фэдэ зэо гъогу хылыгъэхэм тызэфэщэгъагъ сикъуаджэ щыщ Тыу Зэчэрыерэ сэрырэ, нэбгыритIуми ашI лгъэшэу тыгу къыдищэгъагъ.

1945-рэ илгъэсым ыкIэм тыхэгъэгущоштыгъэм заом текIоныгъэ къыщыдихыгъ. Фашистхэр яб зырагъэзыхъабыхэм ыуж пщыжъхъэблэ кIалэм заор ыухыгъэп. Японием идзэхэу ахэм къадэзаоштыгъэхэм яIоф шIэгъэн фаети, ащ фэгъэзагъэхэм Аюби ахэфагъ. Манчжурием щыкIогъэ заохэм зэрахэлэжыагъэм фэшI «За победу над Японией» зыфиIорэ медалыр къыратыгъ. Гумэхэм

Пщыжъ Аюбэ иунагъу

япхъу Хъабидэт шъхъэгъусэ къызыфэхъум, Ибрахымэрэ (СлавикIэ еджэх) Санятрэ яунагъо кыхыхъагъэх. Илгъэсыбэрэ ищытхэу аригъаIоу Аюбэ чылэм щылэжыагъ.

Пщыжъхъаблэ щыщхэу Хэгъэгъу ззошхом хэлэжыагъэхэу къэзымыгъэзэжыгъэхэри псаоу кыхэхэкIыжыгъэхэри, къоджэдэхэм ащыгъупшхэрэп. Заор зауhyгъэр илгъэс 68-рэ хъугъэми, текIоныгъэшхор къафидэзыхыгъэхэр къуаджэм щагъэ-лгъапIэх.

— Лгъэшэу сафэраз тыхабзи

Апэрэр — Аюбэрэ иунэкъош Пщымафэрэ Пщыжъ Iлакъом илIыкIохэу пыир зыдафыжыгъэ къалэу Кенигсберг непэ щэпсэу ыкIи къэлэ хъакулэхэу инспекцием щэлажэ Аюбэ ыкъо Ибрахымэ икIэлэ Инзар.

ЯтIонэрэу Iлакъом иблэкIыгъэрэ инепэрэ зэпхыныгъэ афэхъугъэри гъэшIэгъоны. Сиапэрэ тхыгъэу ыпшъэкIэ зигугъу къэсшIыгъэм зыцIэ къыщесIуагъэхэм ащыщыгъ Пщыжъ Бэрэздж ыкъо Наныу. Ар 1943-рэ илгъэсым имэзэе мазэ и 2-м Краснодар краим

хэу, фермер хызмэтшIапIэм ипаштэу Аслъан ыкъо Руслъан, Хъумэр ыкъо Аскэрбий, Аюбэ икIэлэ Ибрахымэ, Аслъан ыкъо Абрек, Аскэрбий икIэлэ Тимур. Станицэм пыир дэфыжыгъэным фэшI заохэзэ фэхыгъэхэм алгъэкъуацIэхэу Наныуи зыхэтхэр зытетхэгъэ мыжыо саугъэтым дэжъ щызэхэщэгъэгъэ митингым Пщыжъ Iлакъом илIыкIохэм ыкIи купым хэтыгъэхэм ацIэкIэ къыщыгушчылаагъ Бэдженэ Мурат. Станицэм дэххэм ащыщхэу ащ къекIолаагъэхэм ахэтхэу

тикъоджэдэхэми, — ыIоштыгъэ Аюбэ. — МакIэп тичылэ щыщхэу заом иماشIо пэгыгъэхэр, ахэм зэкIэми яфэшшошэ шъыпкэу ацIэ шIукулэ рало. Зэо ужми юбилей медали 7 къысфагъэшъошагъ, шIухъафтынэу къысатыгъэри макIэп.

Зэо илгъэхэмрэ тимафэхэмрэ зэрэзэпхыгъэхэм шыхъат афэхъурэ хъугъэ-шIагъэу тилгъэханэ кыхыхъухъэрэр макIэп. Ащ фэдитIу Пщыжъ Iлакъом епхыгъэхэу ягугъу къэсшIыщт.

щыщ Северскэ районым ит станицэу Новодмитриевскэу зыщыфэхыгъэр шъхъафит зашIыжыгъагъэр илгъэс 70-рэ зэрэхъугъэр мы илгъэсым имэзае и 13-м хагъэунэфыкIыгъ. Ащ фэгъэхыгъэ зэхэхэу шылаагъэм хэлэжыагъ къуаджэу Пщыжъхъаблэ икIыгъэ купыр. Ащ хэтыгъэх къуаджэм щыщ анахыжыгъэхэм ахалыгътэу, тарихъ шIэныгъэхэмкIэ докторэу, тхакIоу, дипломатэу Бэдженэ Мурат, Абрэдж Iлакъом щыщ-

Пщыжъхъаблэ илIыкIохэми саугъэтым къэгъагъэхэр кIэ-ральхыагъэх. Джарэуштыгъу щыф лгъэпкыитIур — урысхэмрэ адыгэхэмрэ язэпхыныгъэ ипшъэхэу пытэ изы хъурджанэ хъугъэ Пщыжъ Iлакъом илIыкIо Наныу ыпсэ зыфитыгъэр.

*ЛIЭХЪУСЭЖЪ
Хъаджэсрэтбий.*

Сурэтхэм арытхэр: Аюбэрэ Хъабидэтрэ; станицэм дэт саугъэтым кIэлъырытых.

ШІУМ ФЭПСЭУГЪЭР ШІУКІЭ АГУ КЪЭКІЖЫ

«ТыщэІэфэ тщыгъупшэщтэп», — аІо зышІэщтыгъэ пстэуми

Цыфхэм къахэкых гэшІэ уахтэу Тхэм къырипэсыгъэр зэпчыфэ шІушІэн Іофыр сэнэ-хъат фэхъугъэу, ар ымыгъэцакІэмэ зыгорэ къышэкІэ фэдэу къышыхъоу. Федэ къыфыхэ-кыным, щытхъузехъэ ехъулэ-ным афэшІап ащ фэдэ цыфым ишІушІагъэ бэмэ зыкІалыгъэ-Іэсырэр. Ар зыфаер зы: фызэ-шІокІышт гушІуагъор зыхэт-хэм къафыхыныр, ащІэ агу къыІэтыныр, щыІэныгъэм ыта-мэ нахъ зэкІышыныр ары.

Джащ фэдэ цыфэ сыкыз-тегуыІэ сшІоигъор. Бэ ар зы-шІэщтыгъэхэр: икьоджэгъухэр, иныбджэгъухэр, иІофшІэгъухэр, шІу зыфшІагъэхэр. Ахэм зэ-кІэми лытэныгъэ къыфазы-гъэшІын Іофтхъэбзэ зэфэш-хъафыбэ ильэс 76-м ехъоу къы-гъэшІагъэм ащ зэшІуныгъэ. Сырикьоджэгъуш, ильэс зы-тІушІкІэ нахыкІагъэми, ныб-джэгъу гэшІуагъэу сІа-гъэш, зекІокІэшІоу хэлгыгъэ пстэуми ишІушІэгъэ зэкІэ-лыкІуабэми сачыгуау.

Ситхыгъэ еджэщтхэм ащы-щыбэм агу сыкыгушыІыкІэу сэгугъэ 1936-рэ ильэсым мэкьюогум и 9-м къуаджэу Мамхыгъэ щыпсэурэ Къуижэ Рыхъу иунагъоу зэш-зэшы-пхъубэ зыщапІуштым кыыхъ-хъгъэ кІалэу КазбеккІэ зэ-джагъэхэу бэмышІэу тхэкІы-жыгъэм игъэшІэ гъогу рыс-щэжхэмэ.

Ильэс 18-м итэу Казбек Мамхыгъэ гурыт еджапІэр къыуыгъ. Институтым чІахъэ шІоигъоу зиушэтыгъэ, ау зыфаер

къыдэхъугъэп. ЫныбжыкІэ нэсыгъэти, ащагъ дзэм къу-лыкъу щихыныу. Чыжъэу ащагъ — къалэу Владивосток щыригъажы. Сахалин нэсыгъ, етІанэ хыгъэхъунэныкыоу Кам-чатка идзэ къулыкъу уахтэ инахыбэр щигъэкІуагъ. Къа-лэу Петропавловск-Камчатскэ ядзэ часть дэтыгъ.

Казбек ищыІэныгъэ дзэ къулыкъушІэни охтэ гъэнэ-фагъэу хэуцогъагъ. Дзэм къу-лыкъу щихы икьоджэ гупсэ къызегъэзжыым рыхъухагъ зыфэгъэ институтым чІэхба-нэу, ау етІани иІоф зэпыфагъэп. Ежэ зэриІоу, зыкІэгубжыгъэри ымышІэу, институт ушэтынхэр къыздэмыхъухэм шахтым зыщыушэтын ихысапэу къалэу Новошахтинскэ кІуагъэ.

— А сыздэщыІэгъэ шах-тыр джы сыгу къызыкІыжыкІэ, экскурсиеу сачэнэу аІуа-гъэми сэщынэ, сыкІоштэп, — ыІоштыгъ Казбек ильэси 2,5-у ащ щигъэкІуагъэм игу-пшысэхэу шъхэм къынагъэ-хэр кышъхъарыуагъэхэу. — Метрэ 800 икуагъэу тыхыти, етІани километри 7—8 лъэсэу тІуштыгъ. Джы заводым е фабрикэм шІомыкІ тонн 60 зэ-рылъ вагон къызыфакІокІэ, мэфэ зытІушэ аунэкІы екыу. Тэ зы мэфэ ІофшІэгъум тонн 60-м ехъу къазгъыр хъанцкІэ транспортерым къытеттакъ-ти, къычІадгъэщыщтыгъ.

Шахт ужым ящэнэрэу Каз-бек гу тыришІыхъгъагъ ап-шэрэ еджапІэм чІэхъанэу, фэ-ягъ тарихымкІэ кІэлэегъэджэ

сэнэхъат зэригъэгъотынэу. Ма-кІо къалэу Налшык Къэбэр-тгэ-Бэлъкъар университетэу дэтым. Іофхэр шІукІаеу зэп-фэх, апэрэ ушэтынылІыр тфитІурэ пІитІурэкІэ етых. Мэ-гушІо, игухэлъ къыдэхъугъэу мэгугъэ, ау аужырэ ятфэнэрэ ушэтыныр тІукІэ «къео». Сыд ышІэна, къежъэжы...

— Кысэхъулагъэр сшІо-шъхъакІоу, автобус билетри скІэджыбэ ильэу хъакІэщым сыкыкІыжыгъэ сапэ къефэх тикьоджэ кІалэхэу Лышэ Каз-бекрэ Хъуажэ Кимэрэ. Ахэм технологическэ техникумым ушэтынхэр щатыгъэх, — къы-нэсыщтыгъ ежыр зэмыгушшы-сэгъэхэ къэгъэзапІэ фэхъуштым Казбек. — Кысэхъулагъэри сызэрэкІоужырэри зафэсІуа-тэм, къысІуагъ техникумэу къыздэкІуагъэхэм ыштэн фаэм фэдиз къызрэмыкІо-лагъэр. Лъэшэу фэягъэх сэри садычІэхъаным. Сыдми, сыра-гъэнэцІи сичемодан техникум пчъэлупэм Іутэу ушэтыныщ къэсти, сиавтобус сыкытІыс-хы сыкыэкІоужыгъ. Тхымафэ тешІагъэу тхылъ къысфыхыгъ техникумым сызэраштагъэм-кІэ. Джарэуштэу тарихъ фа-культетым сыфаеу сІозэ, гъо-мылпэхъэ ІофхэмкІэ сэнэхъат зэзгъэгъотыгъэ. Ащ ыуж Іоф сшІэзэ народнэ хызмэтым и Плехановскэ институтэу Мо-сква дэтыгъэм иинженер-тех-ническэ факультет заочнэу къы-сухыжыгъ.

Сэнэхъатэу къыхихыгъэм елытыгъэу Къуижыбар агыакІо

Красногвардейскэ районым Іоф щышІэнэу. Районым обществен-нэ шхэн ІофымкІэ щызэхъэгъэ организациеи идиректорыгъ, нэужым Хъатикъое консер-вышІ заводым идиректор игуа-дзэу ильэситІо лэжыагъэ. Ащ къырашчыжыш, зиІофшІэн чанэу зыкышчыгъэлэжыгъэу кІалэр къашжы кыалэу Мые-къуапэ ресторанхэмрэ шхапІэ-хэмрэ яхэку трестэу дэтыгъэм. АпэрэмкІэ къалэм ишхапІэу N 1-м Іоф щышІагъ. Башэ те-мышІэу ыпшъэкІэ къызыфэт-Іогъэ трестым идиректор игуа-дзэу ыкІи производственнэ от-делым ипашэу агъэнафэ. А ІофшІэнхэр егъэцакІэх 1977-рэ ильэсым нэс.

— Насыпыр къогъоу къы-зыкызыщтыр къэшІэгъуаеу зэралорэр сз сшъхъэкІи сыушэ-тыгъэ, — ыІоштыгъ Казбек. — Пчыхъэм кІэсэ хъазырэу унэм сызехъажыым сишъхъэгъусэ къысІуагъ ЦунтІыжэ Мэдинэ къызэрэслыгъэкІоужагъэхэр. ЗгъэшІагъо икыугъ хэкум лІэу щыцІэрылом сз сызэрищыкІа-гъэр. Пчэдыжыым Мэдинэ телефонымкІэ сызыфытеом машинэр къыІуигъэхъаныш,

Мурат зипэщэ «Санэм» кІоужы генеральнэ директорым игуа-дзэу щылэжыагъ ильэсыбэрэ.

1996-рэ ильэсым ыныбжэ ильэс 60 зэрэхъурэм ехылла-гъэу Къуижыым къыфагъэ-шъошагъ «Урысыем игъомы-лэпхъэшІ индустрие изаслу-женнэ ІофышІ» зыфІорэ щытхъуцІэр. НэмыкІ щытхъу тхылъэу иІагъэри макІэп.

— СынасыпышІоу зысэ-лытэжы, — ыІоштыгъ Каз-бек. — Тятэрэ тятэрэ такы-хэкІыгъэу нэбгырих — зэши-плІырэ шыпхъуитІурэ тэхъу. Нэбгырихым къытхэкІыгъ етІани кІалэми пшъашъэми 31-рэ. А заулэм тызэрэугыои-мэ, тызэрэнасыпышІо дэдэр зыдэтэшІэжы. АнахыкІэ Налбый тятэ ихэпІэжэ ис, ары тызыдакІорэр зэкІэми.

Мы къэсІогъэ закур арэп Къуижэ Казбек зэрэзэлъашІэ-щтыгъэр. А пстэумэ адакІоу цІыфхэм, анахъэу икьоджэ Мамхыгъэ, шІу афшІэнири сэнэхъатышІу фэхъугъагъ. Къуаджэм хэхъоныгъэ фэзы-шІырэ Іофыгъоу щызэшІуахы-рэ пэпчэ изэхъакІоштыгъ ыкІи икІэцакІоштыгъ. Къоджэу ит къэхалэр зэфашІи, чылэ-гъунэхэм ащагъэпсыщт къэхэ-лытІумэ ячІыпІэхэр загъэна-фэхэм, ахэр къэшІыхъэгъэнхэм зэхэщэкІошІоу иІагъ. Джащ фэ-дэу чылэгум къытэджэгъэ мэ-щыт дахэм ишІын анахъ зІа-хышІу хэзышІыхъагъэхэм ащышыгъ. Ащ пэмычыжъэу къышызэІуахыгъэ саугъэт да-хэу къуаджэм щыщхэу Хэгъэгу зэшхэм зэкІэ хэлэжыагъэхэм афагъэуцугъэм ишІын зыгу къэкІыгъэри, ащ игъэпсын хэ-лэжыгъэ пстэур зэхэзыща-гъэри Казбекэу сІомэ сыхэ-укоштэп. Мыекъуапэ щызэхэ-щэгъэ шІушІэ организациеу «Хъакурынэхъабл — Мамхы-гъэкІэ» тызэджагъэм а къо-джитІум къадэкІыгъэхэу, ахэм къапыхъуагъэхэу къалэм щы-псэухэрэр зыхахъэхэрэм изэхэ-щакІошхэм Казбек апэ итыгъ. А пстэумэ адакІоу къуаджэм щыщхэу гушІуагъо е нэшхэ-игъоу къызыфыкыокІыхэрэм игъом алымыІэсэу, къытефэ-рэр афимышІэу къыхэкІыгъэп. А пстэумэ япэгъокІэу къоджэ-дэхэм Казбек лъэшэу агъа-шІоштыгъ, лытэныгъэ ини фашІыщтыгъ.

Казбек лъэшэу рыгушхо-щтыгъ щыІэныгъэ гъогу зэпи-чыгъэм ифэшъошэ уасэ къы-фашІи медалэу «Адыгеим и Щытхъузехъ» зыфІорэр къы-зэрэфагъэшъошагъэм. Ащ фэшІ фэгъушІагъэр бэ, зэкІэми ар ифэшъошэ шъыпхъэу алы-тагъ.

Непэ Къуижэ Казбек къыт-хэтыжыэп. Тлэгъужыбарэп, тыдэгущыІэжыбарэп. Ау ар ре-нэу тынэгъу кІэт, тыгу илэ. Ныбджэгъоу иІэгъэ пстэуми ар сыдыгъуи ащысэтэхыпІэшт, щэлэфэхэ ар ащыгушпшэщтэп.

ЛІХЪУСЭЖЪ
Хъаджэртбый.

Сурэтыр Казбек тыра-хыгъагъ зигугъу къэтиІыгъэ саугъэтыр къызыІуахы зэ-хъум.

Ны мылкъум ишъуагъэкІэ

Урысыем шыпсэхурэ унэгъо миллионрэ мин 700-м ны (унэгъо) мылкъум ишъуагъэкІэ унэ амалэу ялэхэр нахъышъу ашъыгъэх. Унэгъо миллион 1,2-м унэ ашъы е къащэфы ашъоигъоу банкхэм чыфэу къалахыгъэхэм ащыщ Іахъхэр е зэрэпсаоу ны (унэгъо) мылкъумкІэ атыжыныхэ алъэкІыгъ. Ащ сомэ миллиард 415-рэ пэлуагъэхыгъ. Ащ имызакъоу, унэгъо мин 500 фэди-зым чыфэт организациехэр къыха-

мыгъэлажъэхэу унэ къэщэфыгъэным, шыгъэным е гъэкІэжыгъэным сомэ миллиарди 174-рэ занкІэу пэлуагъэхыгъ. Шъугу къэтэгъэкІыжы 2007-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м бууж ятІо-нэрэ, ящэнэрэ ыкІи ахэм къакІэлъы-клорэ сабый къызыфэхъугъэ унагъохэм Урысые Федерацием ПенсиехэмкІэ ифонд ны (унэгъо) сертификат зэрари-тырэр, джащ фэдэу ны (унэгъо) мылкъур гъэфедэгъэным ехыплэгъэ лъэлу

тхылъхэр цыфхэм зэралихыхэрэр. Унэ амалхэр нахъышъу шыгъэныхэм имы-закъоу, сертификат къызэрэтыгъэм ны (унэгъо) мылкъур илфыгъэхэр ригъэ-джэнхэм е сабый ІыгыплІэм шы-гыныхэм апэлуигъэхан, пенсиехэм апае мылкъоу зэлуигъакІэрэм хигъэхан фит. ГушъІэм пае, кІэлэцІыкІухэр егъэджэ-гъэныхэм ны (унэгъо) мылкъур пэлугъэ-хыгъэным ехыплэгъэ лъэлу тхылъ мин 63-рэ ПенсиехэмкІэ фондым аихыгъ,

ащ сомэ миллиарди 2,9-рэ пэлуигъэхыгъ, ны (унэгъо) мылкъур пенсием пае мылкъоу зэлуагъакІэрэм хэзыгъахъэ зышъоигъохэу лъэлу тхылъхэр къэ-зытыгъэхэ нэбгырэ миллионрэ мин 539-м яшъоигъоныгъэхэр ыгъэцакІэхэзэ, сомэ миллион 286-рэ ясчэтхэм ари-гъэхыгъ.

2007-рэ илъэсым къышыублагъэу сабый къызыфэхъугъэ унагъохэу сер-тификат зэрэтыгъэхэм япчъагъэ мил-лиони 4,4-м нэсыгъ. Ны (унэгъо) мылкъоу къэралыгъом ыгъэнэфагъэр илъэс къэс индексацие ашъызэ мы илъэсым ар сомэ мин 408,9-м нэсыгъ.

МэзиплІ нахъ къэнэжыгъэп

Ятфэнэрэ илъэсым хэхагъ цы-фымрэ къэралыгъомрэ мылкъу ІахъкІэ зэдыхэлажъэхэзэ пенсиехэм апае мылкъу зэлугъэкІэгъэным ехыплэгъэ Про-граммэр загъэцкІэжырэр. Адыгеим шыпсэхурэрэи зэрадыхэтхэу, Урысыем ицыфхэм джыри мэзиплІ къафэнагъ ежъхэм яшъоигъоныгъэкІэ пенсиеу къа-ратыштым хахъо фашыным иамалхэр

Программэм хахъэхэрэм япчъагъэ ренэу хэхо, сыда плэмэ ащ шъуагъэу къытырэр зэхашлагъ. 2009—2011-рэ илъэсхэм цыфхэм атыгъэ страховой тынхэм къэралыгъом къахигъэхъ-жырэ Іахъыр джырзблагъэ ясчэтхэм арагъэхыгъ. Адыгеим шыпсэхурэрэм 2012-рэ илъэсым атыгъэ страховой Іахъхэу сомэ миллион 23-рэ хъурэм къэ-

къызыфагъэфедэнхэм фэшІ.

Непэ Адыгеим шыпсэхуэ нэбгырэ мини 9 а Программэм хэхагъ. Ар агъэцкІэжыуэ за-ублагъэм къыщегъэ-жагъэу ахэм зэкІэмкІэ ясчэтхэм сомэ милли-он 64-рэ арагъэхыгъ. Мы илъэсым пыкІыгъэ палъэм Адыгеим шыпсэхурэм ялицевой счетхэм страховой тынхэу арагъэхыгъэр сомэ миллион 23-м нэсыгъ, ар 2011-рэ илъэсым атыгъэм сомэ милли-они 10-кІэ нахыб.

ралыгъом иІахъэу къыхилъхъан фаер мы илъэсым ижъоныгуагъэ къытыгъ. Цыфхэм Программэм цыхъэ фязы-гъэшъыр лъэныкъохэм ащыщ номерэу 360-рэ зытетэу къыдэкІыгъэ Федераль-нэ хэбзэгъэуцугъэу 2012-рэ илъэсым кІуачІэ зиІэ хъугъэр. Ащ зэригъэнафэ-рэм тегъэпсыкІыгъэу цыфхэм зэлуа-гъэкІэгъэ мылкъур къаратыжъэу ауб-лагъ.

2013-рэ илъэсым ижъоныгуагъэ и 1-м ехъулэу тиреспубликэ шыпсэхурэ нэбгырэ мини 4,5-м пенсиехэм апае зэлуагъэкІэгъэ мылкъум шыщ тынхэр афагъэнэфагъэх. Ахэм янахыбэм (япро-цент 99,7-м) зэтыгъо шыкІэм тетэу къаратыгъэр сомэ мини 7,3-м ехъугъ.

Аужырэ лъэхъаным Программэм ха-хъэхэрэм япчъагъэ нахыбэ хъугъэ. Ащ тельхъапІэ фэхъухэрэм зыкІэ ащыщ пенсиехэм апае мылкъу зэлугъэкІэгъэ-ным иамалышъухэр къэзытыхэрэ Про-граммэм ухъхъаным фэшІ хэбзэгъэ-уцугъэм ыгъэнэфэрэ палъэр ыкІэм зэрэфэклауагъэр. Программэм хахъэ зышъоигъоу зыгу изыубытагъэхэу непэ-неушым хэмыкІыхэрэм агу къэтэгъэ-кІыжы чъэпыогъум и 1-р къэмысызэ

лъэлу тхылъ зымытыкІэ уишъоигъо-ныгъэ къызэрэбдэмыхъуштыр. МэзиплІ ныІэп къэнэжыгъэр! Мыщ дэжыым къышылогъэн фае къэралыгъом цыф-хэм къаритырэ амалыр къызыфагъэфедэ ашъоигъоу а шыкІэм хэхагъэхэм ащыщхэу страховой тынхэр тыгъэнхэм фежагъэхэр процент 68-рэ нахъ зэрэ-мыхъухэрэр. Арышъ, къэтлогъэ палъэр къэмысыгъэу апэрэ тынхэр зымыты-гъэхэм гухэлъэу ялагъэр къадэхъуштып, Программэм зэрэхэхагъэхэр хъаулые хъушты.

Цыфымрэ къэралыгъомрэ мылкъу ІахъкІэ зэдыхэлажъэхэзэ пенсиехэм апае зэлуагъэкІэгъэ ахъщэр шІокІ зымыІэ пенсие страхованияем ишапхъэхэм зэрагъэнэфэрэ шыкІэм тетэу цыфым иІахыплхэм кІэнэу алокІэжы. Джащ фэдэ шапхъэ хэбзэгъэуцугъэм егъэна-фэ. Цыфым ышъхъэкІэ ытыгъэ ахъ-щэм имызакъоу, къэралыгъом къыхи-гъэхъуагъэр ыкІи мылкъур инвестици-ехэм зэрашагъэлэжагъэм къыкІэклауа-гъэр иІахыплхэм кІэнэу аратыжы. ІкІлэхым къэлэгъэн фае шІокІ зымыІэ пенсие страхованияем шатхыгъэхэу зы-ныбжы илъэс 14-м нэсыгъэхэм къащы-ублагъэу Урысыем ицыф пстэури Про-граммэм хэханхэ зэрэфитхэр.

Шъузыфэе тарифыр къыхэшъухын шъуфит

ІофшІэнымкІэ пенсием мылкъу зы-щызэлуагъэкІэрэ Іахъэу иІэм страховой тынэу хагъахэрэм итариф цыфхэм ежъ-ежырэу къыхахыным палъэу иІэр 2015-рэ илъэсым нэс лъагъэкІотэщт. Урысые Федерацием и Президент пшъэрылгъэу афишІыгъэр агъэцкІэ-жызэ, ащ ехыплэгъэ норматив пра-вовой актым игъэхъазырын фежагъэх. Правительствэм и Тхъаматэу Дмитрий Медведевми палъэр зэкІэхъэгъэным зэрэдыригъаштэрэр къылуагъ.

Джы агъэфедэрэ хэбзэгъэуцугъэм зэригъэнафэрэмкІэ, 1967-рэ илъэсым къэхъугъэхэу ыкІи ахэм анахъ ныбжыкІэхэу шІокІ зымыІэ пенсие страхованияем шатхыгъэхэм 2013-рэ илъэсыр имыкІыгъэу джы зэрэщытым фэдэу ІофшІэнымкІэ пенсием мылкъу зыщы-

зэлуагъэкІэрэ Іахъэу иІэм проценти 6 хагъахъэзэ ашъыштым е ар проценти 2-у агъэпсынышъ, страховой Іахыым хагъахъэрэр проценти 10-м ычІыплэкІэ процент 14-м нэсэу агъэпсыштым тІумэ язэу зыфаехэр агъэнэфэн фае.

2014-рэ илъэсым къышыублагъэу ыкІи къыкІэлъыкІошты илъэсхэм ІофшІэнымкІэ пенсием мылкъу зыщызэ-луагъэкІэрэ Іахъэу иІэм страховой тынхэр проценти 6-м нэсэу хэзыгъэхъанэу зыгъэнэфагъэхэм мы илъэсыр имыкІы-гъэу гъэІорышІэкІо компаниеу зыфае-хэр зыгъэнэфэрэ лъэлу тхылъ атын фае. Къэралыгъо гъэІорышІэкІо компаниеу «Внешэкономбанкыр» зэрадыхэтэу, ахэм ащыщынхэ алъэкІышты пенсиехэм-кІэ мыкъэралыгъо фондхэри. Мы илъэ-сыр имыкІызэ лъэлу тхылъ къэзымы-

тыгъэхэм 2014-рэ илъэсым къышыубла-гъэу ІофшІэнымкІэ пенсием мылкъу зыщызэлуагъэкІэрэ Іахъэу иІэм проценти 2 тарифым тегъэпсыкІыгъэу страховой тынхэр хагъэхъащтых, пенсием стра-ховой Іахъэу иІэм процент 14-м те-гъэпсыкІыгъэу мылкъур хагъэхъащт.

ГъэІорышІэкІо компаниеу Іоф зы-дишІэштыр зыгъэнэфэрэ лъэлу тхылъ ыпэкІэ цыфым ытыгъагъэмэ ыкІи илъэлу фагъэцкІагъэу шытыгъэмэ, 2014-рэ илъэсым къышыублагъэу пен-сием мылкъу зыщызэлуагъэкІэрэ Іахъэу иІэм ыпэкІэ зэрэщытыгъэм фэдэу про-центи 6 тарифым тегъэпсыкІыгъэу, пенсием иІэ страховой Іахыым процен-ті 10-м тегъэпсыкІыгъэу мылкъур ахагъэ-хъащт. Арэу щытми, а купым хахъэ-хэрэм 2014-рэ илъэсым къышыуб-

лагъэу пенсием пае мылкъур процен-ті 2 тарифым тегъэпсыкІыгъэу «Внешэ-кономбанкым» щызэлуагъэкІэн ыкІи страховой Іахъыр процент 14-м тегъэп-сыкІыгъэу ПенсиехэмкІэ фондым ха-гъэхъан алъэкІышты. Ащ пае къэралыгъо гъэІорышІэкІо компаниеу «Внешэко-номбанкым» узыфэе иинвестиционнэ портфель къыхэпхынышъ, «проценти 2» ыІоу тетхагъэу лъэлу тхылъ яптын фае. Мы лъэхъаным лъэлу тхылъхэм шъуа-шъэу ялэщтыр зыфэдэщтыр агъэнафэ ыкІи ар аухэсыным фэшІ профильнэ министерствэхэм арахыплэщт.

ШІокІ зымыІэ пенсие страхованияемкІэ страховать узышІыштыр къызэ-рэхэпхыгъэр зыгъэнэфэрэ лъэлу тхылъ ПенсиехэмкІэ фондым ичІыплэ къу-лыкъу е ПенсиехэмкІэ фондым итран-сферагентэу ПенсиехэмкІэ фондым зэзэгъыныгъэ зыдишІыгъэм яптын уфит.

Джыри зэ шъугу къэтэгъэкІыжы ыпшъэкІэ зыцІэ къыщетІогъэ фиты-ныгъэхэр 1967-рэ илъэсым къэхъугъэ-хэм ыкІи ахэм анахъ ныбжыкІэхэм анэпэмыкІ зэрэлъымыІэсыхэрэр.

Банк шъэфхэми алъыІэсышты

Гупчэ гъэзетэу «Известием» къызэ-рэхуытыгъэмкІэ, страховой тынхэр зы-тынхэ фаехэм банкхэм ащыряІэ счетхэм ахъщэ арылтым, арымылтым Пен-сиехэмкІэ фондыр кІэупчІэн фитэу зыгъэнэфэрэ законопроект Урысые Фе-дерацием ІофшІэнымкІэ ыкІи соци-альнэ хэхоныгъэмкІэ и Министерствэ зэхигъэуцуагъ. А шыкІэм тегъэпсы-кІыгъэу страховой тынхэр зымытыхэ-рэ шъхъэзэкІо предпринимательхэм ыкІи организациехэм ягъогупэ Пен-

сиехэмкІэ фондым пибзыкІышты. Зако-нопроектым ктегъэзэгъыгъэныхэм фэшІ мы лъэхъаным ар Минфинимрэ Мин-экономразвитиемрэ арахыллагъ.

ЗыцІэ къетІогъэ къэбархэр Пенсие-хэмкІэ фондым ищыклагъэх страховой тынхэр игъом ехъулэу къэзымытыхэ-рэм яхыплэгъэ уплэкІун ІофшІэныр зэхэщэгъэным фэшІ. Къэбарэу къалба-гъэлэсыгъэхэм атегъэпсыкІыгъэу Уры-сыем ПенсиехэмкІэ ифонд къатын фэ-ягъэр ясчэтхэм къарыхыгъэным фэшІ

банкхэм пшъэрылхэр афишІынхэ ылъэкІышты. Предпринимательым е ком-панием ежъ-ежырэу ахъщэр къыты-нэу къызымызэгъэкІэ, ПенсиехэмкІэ фон-дым ІэкІагъэхъан фэе ахъщэр банкым ащ исчет къырихынышъ, ПенсиехэмкІэ фондым лъигъэлэсын ылъэкІышты. ПенсиехэмкІэ фондыр зыкІэупчІэгъэ къэбарыр банкым къызылмымыгъэ-ІэскІэ ащ тазырэу сомэ мин 20 рагъэ-тынэу законопроектым егъэнафэ. Эк-спертхэм къызэралорэмкІэ, законопроек-

тым кІуачІэ иІэ зыхъукІэ Пенсиехэм-кІэ фондым мылкъоу къыІэкІахъэрэм хэпшІыкІэу хэхошты ыкІи пенсиехэм яхыплэгъэ къэралыгъо политикэу Уры-сыем шызэрэхъэрэм изы Іахъэу а зекІуакІэр гъэпсыгъэ. Аужырэ къэлъы-тэнхэм нафэ къызэрашІырэмкІэ, Пен-сиехэмкІэ фондым имылкъу шыкІагъэу иІэр сомэ триллиони 2-м ехъу. Арышъ, страховой тынхэм якъэугъоин зэрэзэ-хэшагъэм, ахэр зыгыхэрэм дисципли-нэу ахэлъым бэ ялбытыгъэр.

ПенсиехэмкІэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ ипресс-къулыкъу.

Луклагъэхэр клэгъожьыштхэп

Адыгэ Республикэм культурэмклэ и Министерствэ тыгъуасэ щыклогъэ зэлуклэм сэнаушгъэ зыхэлъ клэлэеджаклохэр зэрэхэлэжьагъэхэм гупшысэу тигъэшлыгъэр щылынгъэм кыхытхыгъ. Клэлэгъэджэ дэгъухэр тилэхэу тэлъытэмэ, агъэсэрэ ныбжьыклэхэм неущ тащыгугъын тлэкышты.

Урысыем инароуднэ артистэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу, орэдылоу, пианистэу, композиторэу Дмитрий Маликовыр джырблагъэ Мыекыуапэ щылагъ. «Музыкэм исыхат еджэгъухэр» зыфилорэ Иофгыгъом щыщэу мастер-классхэр иубилей ехуллэу тикъалэ щыззыхыгъэх. Искусствэхэмклэ тиеспубликэ иклэлэцлыкыу еджаплэхэм, колледжым яшлэнынгъэхэм ащыхыгъахъохэрэм, клэлэгъэджэхэм артист цэрылоу гушыгъу афэхъуагъ.

Дмитрий Маликовыр Урысыем ишолъыр 38-мэ зашлэм буж Мыекыуапэ къэкыуагъ. Композиторым ыльэгъугъэр, зэхыхыгъэр зэфихысыжыгъэх. Адыгэ Республикэм ятлонэрэу кызырэкыуагъэр кыдылгыты, Адыгеим искусствэ изытет уасэу фишлыгъэм тигъэгъушугъ.

— Сыдми гушыгъэ дахэхэр къаслохэу кышгушыгъунэу сыфэххэп. Адыгеир нэмыкышолъырхэм ясэгъапшэш, шлыкы къахэсэгъэщы. Студентхэмрэ клэлэеджаклохэмрэ Иоф адэшлэгъошлэ. Искусствэм хэшлыкы фырыл, ашлогъэшлэгъоныр бэ. Псынклэу тызэгъулозэ, егъэджэн сыхыгъэр шапхъэхэм адиттэу зэхэтшагъэх. Адыгеим культурэмклэ и Министерствэ, нэмыкыхэу ныбжьыклэхэр искусствэм фзыгъасэхэрэм «тхыашуегъэпсэу» ясложьынэу, Адыгеим нахыбэрэ сыкъэклонэу сыфай, — кыуагъ Д. Маликовым.

Адыгэ Республикэм культурэмклэ и Министерствэ рэзэныгъэ тхылгъхэр клэлэгъэджэхэмрэ еджапклохэмрэ аритыжынкхэм фэгъэхы-

гъэ зэхыхэу тыгъуасэ тызыхэлэжьагъэм культурэмклэ министрэу Къулэ Мухъамэд исплгыклэхэр кыщилотагъэх.

— Сэнаушгъэ зыхэлъ клэлэеджаклохэр зэрэтилэхэр дэгъу. Кыыхышт сэнэхъатым зыфагъэсэным фэшл непэ лъэпсэшлэ ашлэ. Арэу щытми, культурэмклэ кадрэхэр тфикъухэрэп. Искусствэм пыщэгъэ клэлэеджаклохэр арых тиансамблэхэм неущ аштэштхэр...

Искусствэхэмклэ Адыгэ республикэ клэлэцлыкыу еджаплэу Лъэцэрыкыо Кимэ ыцлэкы щытым идиректорэу Шхончыбэшлэ Мурат, АР-м культурэмклэ и Министерствэ иотдел ипашэу Шэуджэн Бэлэ, искусствэхэмклэ еджаплэхэм яклэлэгъэджэхэу Татьяна Волобуевар, Людмила Аношина, нэмыкыхэри зэхыхэм кышыгушылагъэх. Гъэхъагъэу ялэм даклоу, щылынгъэм епхыгъэу ялофшлэн нахышлоу

зэхашэным пае ащ фэдэ зэлуклэгъухэр ящыклагъэхэу алытагъ.

Студентхэу, клэлэеджаклохэу рэзэныгъэ тхылгъхэр зыфагъэшгошагъэхэм Къулэ Мухъамэдрэ Шэуджэн Бэлэрэ афэгъушугъэх. Елизавета Полун, Дарья Лысенко, Цэй Беллэ, Виктория Якимовам, Георгий Оголевым, Александр Грюнер, Анастасия Шварцман, Арина Согомонян, Анна Пучкова, Полина Аношина, Милена Иллейш, Кристина Донченкэм, Никита Козенковым тигъэзетеджэмэ ацлэкы тафэгъушлэ. Дунэе фестиваль-зэнэкъокъухэм, Урысыем щыклогъэ зэлуклэгъухэм щытхыуцлэхэр къащыдахыгъэх, ягъэхъагъэхэм ахагъэхонэу афэтэлэ. Д. Маликовым, нэмыкы артист цэрылохэм тиныбжьыклэхэр алуагъагъэхэу, яшлэныгъэ хагъэхъоным фэшл культурэмклэ ти-министерствэ Иофтхъэбзэ гъэшлэгъонхэр зехищэгъх.

Сурэтыр зэхыхэм кыщытырахыгъ.

КЪЭЗЭКЪ КУЛЬТУРЭМ И ФЕСТИВАЛЬ

Лэужхэр зэзыпхырэ мэпытэ

Къээзэкъ культурэм ия XXII-рэ фестиваль псэуплэу Тульскэм щыкыуагъ. Волгоград ыкы Ростов хэкухэм, Краснодар краим, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Адыгеим ятворческэ купхэр зэнэкъокъухэм ахэлэжьагъэх. Фестивалым ишлухъафтын шхъалэу «Гран-при» зыфилоу Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхыакыушынэ Аслъан ыгъэнэфагъэр Краснодар краимклэ Старомышастовскэм илэпкы хорэу «Пшызэ орэдым» фагъэшгошагъ.

Фестивалым ныбжь хэклогагъэ зилэхэр, клэлэеджаклохэр хэлэжьагъэх. Лэужхэм къээзэкъ культурэр кызыраухъумэрэр зэхыхэм щылэгъугъ. Фестивалым изэфэхысыж фэгъэхыгъэ зэлуклэм кышыгушылагъэх АР-м и Парламент и Тхыаматэу Владимир Нарожнэр, республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, Урысыем, Адыгеим янароуднэ артистэу, композитор цэрылоу, ти-

республикэ иныбджэгъушлоу Виктор Захарченкэр, шолъыр къээзэкъ фестивалым идиректорэу Михаил Галецкэр, АР-м культурэмклэ иминистрэу Къулэ Мухъамэд, нэмыкыхэри.

Виктор Захарченкэм ыныбжь илэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэшл фэгъушугъэх, шлухъафтынхэр фашыгъэх. Композитор цэрылом фестивалым имэхъанэ кыыхыгъэщы-зэ, клэлэцлыкыхэр бэ хъухэу зэрэ-

хэлэжьагъэхэм осэ ин ритыгъ. Адыгэ чыгум фестивалыр гъэшлэгъонэу зэрэщызэхашэрэм Лупклэу кытегушылагъ. Адыгэ культурэм ифестивальхэр джаш фэдэу гъэшлэгъонэу республикэм щызэхашэнхэм имэхъани кыыхыгъэщыгъ. В. Захарченкэм кызырэкыуагъэу, адыгэхэр зэу хыльэм ритэкъухъагъэхэу хэгъэгубэмэ ащэпсэух. Яныдэлъфыбзэ, якультурэ къаухъумэнхэм пае ащ фэдэ фестивальхэр ящыклагъэх.

Къээзэкъ фестивалым щылагъэхэ Стлэшэ Юрэ, Пэрэныкыо Чэтибэ, Ехуллэ Аслъанчэрые яеплгыклэхэри тшлогъэшлэгъоныгъэх. Зэмылэпкэгъухэр культурэм ишлугагъэклэ нахыбэрэ зэлуклэхэм

алэкышты. Культурэм цыфхэр еплух, щылынгъэм фегаасэх.

Краснодар краим игубернаторэу А. Ткачевым ишлухъафтын Мыекыопэ районым икупэу «Кубаночкэм» фагъэшгошагъ. Ансамблэм ныбжьыклабэ хэт. Пашэхэу Любовь Мокровамрэ Полина Мокровамрэ агъэсэрэ ныбжьыклэхэм адыгэ орэдхэри, къашъохэри арагъэшлагъэх. Апэрэ чыплэр фестивалым кызырэщыдахыгъэм фэшл тафэгъушугъ.

Къээзэкъ культурэм ифестиваль инеушырэ мафэ нахышлэу зэрэхъуштым зэхэщаклохэм яцыхэ тель — лэужхэр зэзыпхырэ фестивалыр сыдыгъуи ыпэклэ лэ-кыуагъ.

Зэхэзышагъэр ыкы кыдызгы-гъэкырэ:

Адыгэ Республикэм лъэпкы Иофхэмклэ, Икыб кыэралхэм ащыпсэурэ тилэпкыгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкы кыбар жугъэм иамалхэмклэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шхъалэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шхъалэм иапэрэ гуадзэр МЭШЛЭКЪО Саид

Редактор шхъалэм игуадзэр — пшъэдэкыжы зыхырэ секретары

ХЪУРМЭ Хъусен

Редакциер зылэщылэр:

385000, кы. Мыекыуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шхъалэм иапэрэ

гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкыжы зыхырэ секретары:

52-16-77. E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмклэ, телерадиокъэтынхэмклэ ыкы зэлгы-лэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлорышлал, зэраушыхъатыгъэ номеры ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэ

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,

кы. Мыекыуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр

4010

Индексхэр

52161

52162

Зак. 1729

Хэутыным узшыкылтхэнэу щыт уахытэр Сыхыатыр 18.00 Зыщыкылтхэгъэхэ уахытэр Сыхыатыр 18.00

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.